

Mazide kalan bir şarkı: Beni Türk hekimlerine emanet edin!

Ömer Çakkal

1982 yılında Çorum'da doğdu. 2004'te Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ni bitirdi. Eğitimi sırasında yerel bir radyoda radyo programları, yerel bir gazetede muhabirlik yaptı. Fakültenin 3'üncü sınıfından itibaren Yeni Şafak'ta çalışmaya başladı. Meslekteki ilk yıllarında sinema, sonraki yıllarda gündem ve politika alanlarına yoğunlaştı. Yeni Şafak'ta film eleştirileri yayımlandı; Sonsuzkare Sinema Dergisi'nin editörlüğünü yürüttü. Eğitimbilim, Dergâh, Kırklar gibi dergilerde öykü, haber, dosya ve söyleşileri yayımlandı. Bağımsız haber portalı iyibilgi.com'da editörlük ve yazı işleri müdürlüğü görevlerini yürüttü. Mayıs 2008'den beri SD Sağlık Düşüncesi ve Tıp Kültürü Dergisi'nin ve sdplatform.com adlı portalın yayın koordinatörlüğünü yapmaktadır.

ABD'nin Cleveland kentinde 2 hafta önce başarılı bir by-pass ameliyatı geçiren Maliye Bakanı Kemal Unakitan, Türkiye'ye döndü. Eşi Ahsen Unakitan ile birlikte bir basın toplantısı düzenleyen Kemal Unakitan'a tedavi için ülkemiz hastaneleri dururken ne-

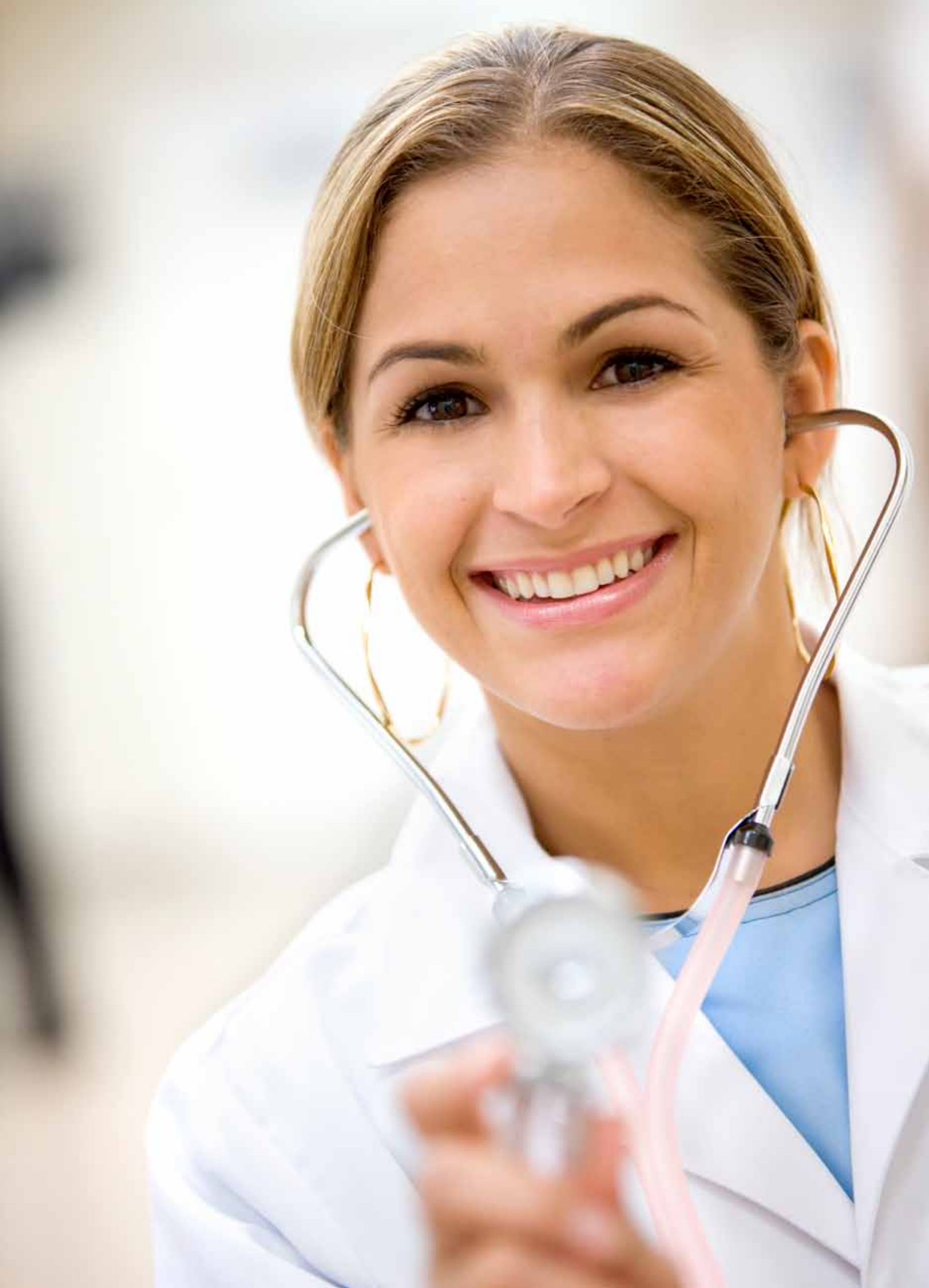
den yurtdışındaki bir hastaneyi tercih ettiği soruldu. Araya Ahsen Unakitan girdi ve şunları söyledi: "Kemal Bey'in hastalığının tedavisinin nerede daha iyi olacağını Rabbime sordum. ABD'deki Cleveland diye içime bir his doğdu. Rabbime şükürler olsun..."

4 ve 5 Mart 2009 tarihli pek çok gazete ve internet portalında bu satırlarla anıl-

dı Unakitan'ın ABD'ye yaptığı 'tedavi seyrüseferi'.

Eski Maliye Bakanı'nın kalp ameliyatı için yurtdışındaki bir kliniği seçmesinin medyada bu denli tartışılması, 'yurtdışında tedavi'nin gündemimize ilk kez girmesinden değil; son dönemde Türk hastanelerinin gösterdiği gelişime inat yurtdışını seçmesinden öne

Eylül 2005'te 9.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i sağ yanına alarak hastanesinin kurdelesini kesen; "Bu hastanedeki teknoloji dünyada yok. Avrupa ve ABD'de yapılan her türlü tedaviyi burada yapıyoruz. Artık tedavi için yurt dışına gitmeye gerek yok" diyen Dalan, bu sözlerin 3.5 yıl ardından eşinin tedavisi gerekçesi ile yurtdışına gitti. TV'lere canlı yayınlarla bağlanan Dalan, "Önümüzdeki ay geleceğim" dedi. Aradan 6 ay geçti ama Dalan dönmedi.

geliyor. Yoksa ülkemizde bu konuda da bir 'gelenek' var. Unakıtan'dan önce Cemal Gürsel, Turgut Özal, Prof. Dr. Erdal İnönü ve Dengir Mir Mehmet Fırat'ın da aralarında olduğu pek çok önemli siyasetçi ve devlet büyüğü, tedavi olmak için yurtdışındaki hastaneleri tercih etti.

İşadamlarımızdan Vehbi Koç 1946'da bu kapıyı açtı, onu yarım asırdan fazla bir süre boyunca pek çok ünlü isim takip etti. Diyeceğimiz o ki; Atatürk'e ait olduğu ifade edilen ve bilhassa devlet hastanelerimizin başköşelerinde bir levhada asılı olan "Beni Türk hekimlerine emanet edin" sözünün ardından deyim derindeyse 'köprünün altından çok su aktı!

Beni yabancı bir hekime emanet edin!

Ata'nın ardından gelen pek çok devlet büyüğü kendilerini yabancı bir hekime emanet etmeyi tercih etti. Eski Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın 'yurtdışında tedavi' kapısını ardına kadar açan kişi olarak anmakla sanıyorum hata etmiş sayılmayız. Denilebilir ki, Özal'ın Başbakanlığı döneminde Houston'a yaptığı ziyaretlerle başlayan süreç, zengin Türklerin tedavi için yurtdışına gitme akınına neden oldu. Uzun bir dönem politikacılar da, sosyete de tedavi için

yurtdışındaki hastanelere ve doktorlara gidip geldiler.

Öyle ki, iddialara göre Özal'ın ameliyat olduğu Houston'daki Methodist Hastanesi, Türkiye'den gelen hastalarla daha iyi iletişim kurabilmek için Türk doktorlar, hemşireler ve halkla ilişkiler görevlileri çalıştırmaya başladı.

'Beyaz Türkler' olarak anılan üst düzey gelire sahip bir kesim ve bazı üst düzey devlet erkânı, özel hastanelerin bugünkü kadar büyüyüp gelişmediği 90'lar boyunca hastalandıklarında soluğu ABD ve Avrupa'daki kliniklerde aldılar.

Koç, 1946'da Chicago'daki ünlü Mayo Clinic'e 'bir uğradı'

Koç Holding'in kurucusu Vehbi Koç, Cumhuriyet tarihimizde yurtdışında tedavi kapısını aralayan isimlerin başında geliyor. Koç, 1946 yılında ilk Amerika seyahati sırasında yoğun iş görüşmelerinin arasında Ford Hospital'e ve Chicago'daki ünlü Mayo Clinic'e de bir uğradı ve kontrolden geçti. (1)

Türkiye'nin 4. Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, 31 Ocak 1966 günü beyin kanaması geçirdi. Gürsel, iki gün sonra ABD Başkanı Lyndon B. Johnson'un özel uçağıyla ABD'ye götürüldü. Bir hafta sonra komaya giren Gürsel, takip eden haftalarda TBMM kararıyla görevinden alındı, bir kaç ay sonra da vefat etti. (2)

Özal'ın kalbi durdurularak 35 dakika makineye bağlandı

Eski Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ABD'deki tedavi süreci, 'yurtdışında tedavi' noktasında en tipik örneklerden biri. Süreci, 50 yıllık gazetecilik macerasını 'Kupa Ası-Olaylar İçinde Olaylar' adlı kitabında anlatan Hürriyet'in New York Temsilcisi Doğan Uluç'un kaleminden okuyalım...

"Özal politikaya atılacağı zaman fazla kilolarından kurtulmak için 'Hastaneler Şehri' diye bilinen Houston'da bir süre kaldı. İktidara geçtiğinde ise Houston'daki Methodist Hastanesi'nde 1985'ten 1992'ye kadar, üçü başbakanlığında, biri cumhurbaşkanlığında dört ameliyat geçirdi. Özal'ın tüm ameliyatlarını izledim. Eşi Semra, özel doktoru Cengiz Aslan, basın sözcüsü Can Pulak ve ekibiyle katarakt ameliyatı için 1985 Ağustos ortasında Houston'a geldi... 1987 Şubatında gene Houston'dayız. Başbakan bu kez kalp ameliyatı geçirecek. Özal'ın ameliyattan sonra 5-6 hafta Houston'da kalması gerekiyor. Özal'a Methodist Hastanesi'nde koroner by-

pass ameliyatı yapıldı. Üç saat süren ameliyatta Özal'ın kalbi durdurularak 35 dakika makineye bağlandı." (3)

Dengir Mir Mehmet Fırat prostat ameliyatı için ABD'yi seçti

Adana Milletvekili ve dönemin AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Dengir Mir Mehmet Fırat, 2003 yılında ABD'de M.D.A. Andy Anderson Kliniği'nde prostat ameliyatı için bıçak altına yattı. Ancak Fırat'ın rahatsızlığı yaklaşık bir yıl sonra, Eylül 2004'te nüksetti. İddialara göre, Fırat ikinci bir operasyon için ABD'deki kliniği aradı; ABD'li doktorlar ise Türkiye'deki bir doktorun, Doç. Dr. Derya Balbay'ın ismini verdi. Fırat'ın ikinci prostat ameliyatı, Ankara Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde gerçekleştirildi. (4)

Ruhsatsız ilacı İnönü'nün üzerinde denediler!

Eski Başbakanlardan Prof. Dr. Erdal İnönü, 2006 yılında ABD'de lösemi tedavisi gördü. Ancak bir yıl sonra bu kez yüksek ateş şikâyetiyle önce Metropolitan Florence Nightingale Hastanesi'ne kaldırıldı, çok geçmeden bir kez daha ABD'nin yolunu tuttu. Houston'daki M.D. Anderson Kanser Hastanesi'nde 3.5 ay süreyle tedavi gördü. ABD'li bilimadamları kan kanserine umut olabilecek bir tedavi üzerinde çalışıyorlardı. Doktorlar bu tedavi yönteminden İnönü'ye söz ettiler. O da ruhsat alınmamış ilaçların kendi üzerinde denenmesine razı oldu. İddialara göre tedavi başarılı olmuştu. İnönü Türkiye'ye döndü. Çok geçmeden bir kez daha Florence Nightingale Hastanesi'nde kontrol altına alındı. Hastalık tekrar nüksetmişti. İnönü 27 Ağustos'ta yeniden ABD'ye yollandı. Bu kez daha düşük dozda terapi uygulandı. Tedavi 2 ay sürdü. İnönü Houston'da son nefesini verdi. (5-6)

Hastane açıp, 'Artık tedavi için yurt dışına gitmeye gerek yok' dedi; kendisi gitti

Geçtiğimiz Ocak ayında, Ergenekon soruşturması kapsamında 10'uncu dalga operasyonunda, İstanbul Büyükşehir Belediyesi eski Başkanı ve eski milletvekili Bedrettin Dalan'ın bürosu, evi, mütevelli heyeti başkanı olduğu İstek Vakfı ve Yeditepe Üniversitesi'ne eş zamanlı baskınlar yapıldı. Ancak polis Dalan'a ulaşamadı. Çok geçmeden nerede olduğu anlaşıldı. Kurucusu olduğu üniversitenin bir hastanesi bile olan Dalan, eşinin tedavisi gerekçesi ile ABD'ye gitmişti. Eylül 2005'te 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i sağ yanına alarak hastanesinin kurdelesini kesen; "Bu hastanede teknoloji başka hiçbir hastanede yok. Dünyada yok. Aksini ispat edene hastaneyi hediye ederim. Avrupa ve ABD'de yapılan her türlü tedaviyi burada yapıyoruz. Artık tedavi için yurt dışına gitmeye gerek yok" diyen Dalan, bu sözlerin 3.5 yıl ardından eşinin tedavisi için yurtdışına gitti. (7) Ev ve işyerlerine baskın yapıldığı gün TV'lere canlı yayınlarla bağlanan Bedrettin Dalan, küçük oğlunun gözaltına alınmasına sitem etti ve "Önümüzdeki ay geleceğim, beni alın" dedi. Dalan 'önümüzdeki ay' olan Şubat'ta Türkiye'ye dönmedi. Hatta sonraki beş ay boyunca da dönmedi. Basına yansıyan haberlere göre, ABD'de tedavi gören eşi Aysel Dalan 4 ay önce Türkiye'ye döndü ve tedavisini Yeditepe Üniversitesi Hastanesi'nde sürdürdü. 'Eşinin tedavisi için' ABD'ye giden Bedrettin Dalan ise bu satırların yazıldığı Temmuz başı itibarıyla halen ABD'de. (8)

'Ahsen Hanım'ın rüyası'

Unutulmaz diyalogları ile siyaset tarihimizin en renkli siyasetçilerinden biri olan Eski Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, aynı zamanda Cumhuriyet tarihimizin 'en renkli yurtdışında tedavi' seyrüseferini gerçekleştiren isim! Geçtiğimiz Şubat ayında ABD'nin Cleveland kentinde by-pass ameliyatı olan Unakıtan'ın gidişi 'Türkiye'de by-pass yapılamıyor mu' tartışmalarına; dönüşü ise eşi 'Ahsen Hanım'ın rüyası'na dair bir hayli renkli haberlere konu oldu. Olan biteni herkes anımsıyor ama bu yazıyı da renklendirecekse tekrar etmekte ne zarar var: Dönüşünde Kemal Unakıtan'a tedavi için ülkemiz hastaneleri dururken neden yurtdışındaki bir hastaneyi tercih ettiği soruldu. Araya Ahsen Unakıtan girdi ve şunları söyledi: "Kemal Bey'in hastalığının tedavisinin nerede daha iyi olacağını Rabbime sordum. ABD'deki Cleveland diye içime bir his doğdu. Rabbime şükürler olsun..." (9)

Bilhassa devlet büyükleri daha hassas davranmalı

Yukarıda sıraladıklarımız, yaptığımız araştırmalarda karşımıza çıkan örnekler. Maksat hâsıl oldu ise örnekleri çoğaltmanın lüzumu yok. Aslında demek istediğimiz şu ki, Türkiye'nin tıp teknolojisi, hastaneleri ve yetişmiş insan kaynağı Avrupa ve ABD'den çok da geride değil. Bugün Türkiye'nin yüz akı hastaneleri, yüz akı hekimleri var. O kadar ki onlardan bir kısmı ABD'deki kariyer planlarını bir kenara bırakıp Türkiye'deki hastanelerde tam mesaili çalışmaya başladılar. Yurtdışından hastaları kabul eden doktorlar bununla da yetinmeyip hastalarının ayağına gidiyor ve uçağa atlayıp soluğu yabancı bir ülkedeki hastanenin ameliyathanesinde alıyor. Tiran Ticaret Başmüşaviri Serpil Kaçaroğlu'nun verdiği bilgileri göre Arnavutluk'un başkenti bu konuda belli başlı üslerden biri oldu bile. (10) Pek çok sanatçı, işadami ve devlet büyüğü kendisini ya da ailesini tedavi için Türk hastanelerine emanet ediyor. Tunus gezisinde ağır gribe yakalanan dönemin Dışişleri Bakanı Abdullah Gül, 20 Mart 2006'da GATA'da iç kulak ameliyatı oldu. Sanatçı Ebru Gündeş'e, 1999 yılında Prof. Dr. Cengiz Kудay tarafından beyin ameliyatı yapıldı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın annesi Tenzile Erdoğan, sol el bileği ile omurgasındaki kırık nedeniyle Kasım 2007'de Medipol Hastanesi'nde ameliyat edildi. Hatta artık yabancı devlet başkanları bile tedavi için Türk hastanelerini tercih ediyor. KKTC Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat, Florence Nightingale Hastanesi'nde 28 Şubat 2006'da by-pass ameliyatı oldu. Arnavut Başbakan Fatos Nano'ya 18 Ağustos 2003'de İstanbul'da Prof. Dr. Dursun Buğra tarafından safra kesesi ameliyatı yapıldı. KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sonay Adem'e Memorial Hastanesi'nde 27 Mart 2006'da yapılan anjiyo ile 4 yeni stent takıldı. (11)

Sağlık, ölüm ve hayatta kalmak kadar keskin uçları olan bir alan. Sağlık için başka yere gitmek elbette tercih konusudur. Ama aranan kalite ise bu Türkiye'de de var. Hele de bu ülkeyi yöneten koltuklarda oturanların bu noktalarda daha bir hassas olmalarını beklemek hakkımız. Bir kabine üyesinin 'Sağlıkta devrim yaptık' dediği bir ülkede, bir başka kabine üyesi by-pass gibi bugün artık küçük ölçekli illelimizin hastanelerinde bile başarı ile yapılan bir ameliyat için soluğu ABD'de alırsa 'devrim' sözleri havada kalır. Devlet büyükleri, 'Parası olan gidiyor, parası olmayan garip gureba ne ola-

Türkiye'nin tıp teknolojisi, hastaneleri ve yetişmiş insan kaynağı ABD'den çok geride değil. Bugün Türkiye'nin yüz akı hastaneleri, yüz akı hekimleri var. Artık yabancı devlet başkanları bile tedavi için Türk hastanelerini tercih ediyor. Bir kabine üyesinin 'Sağlıkta devrim yaptık' dediği bir ülkede, bir başka kabine üyesi by-pass gibi bugün artık küçük illerimizdeki hastanelerde bile yapılabilen bir ameliyat için soluğu ABD'de alırsa 'devrim' sözleri havada kalır.

cak' lekesini üzerlerinde taşımamalı.

Kaynaklar

- 1) Vehbi Koç Vakfı resmi internet portalı, '95 Yıllık Başarı'
- 2) Vikipedi özgür ansiklopedi, Cemal Gürsel biyografisi
- 3) Uluç D., Kupa Ası: Olaylar İçinde Olaylar, Doğan Kitap, 2009
- 4) Zaman Gazetesi, 9 Eylül 2004 günü yayımlanan "AK Partili Fırat prostat ameliyatı oldu" başlıklı haber
- 5) Vatan Gazetesi, 1 Kasım 2007 günü yayımlanan "Siyaseti bu kez ağılattı" başlıklı haber
- 6) Milliyet Gazetesi, 28 Ağustos 2007 günü yayımlanan "Erdal İnönü tedavi için ABD'ye uçuşu" başlıklı haber
- 7) Sabah Gazetesi, 26 Ağustos 2005 günü yayımlanan "Yeditepe Üni. Hastanesi açıldı" başlıklı haber
- 8) Sabah Gazetesi, 21 Haziran 2006 günü yayımlanan "Hasta eşi geri döndü Dalan ABD'de kaldı" başlıklı haber
- 9) Vatan Gazetesi, 5 Mart 2009 günü yayımlanan "Rabbime sordum" başlıklı haber
- 10) Zaman Gazetesi, 4 Nisan 2009 günü yayımlanan "Türk doktorlar, hafta sonları Arnavutluk'a ameliyata gidiyor" başlıklı haber
- 11) Vatan Gazetesi, 5 Nisan 2006 tarihli haber